

Espanya, Holanda, Suïssa, Alemanya, Anglaterra i Portugal.

Per part del nostre govern es féu, sense regatejar-hi res, tots els possibles per exterminar el primer focus descobert: el de Masanet de Cabrenys. Immediatament, al cap de pocs dies, es presenten enginyers agrònoms amb totes les armes científiques per a combatre els invasors. Amb màquines tractaren tots els patatars amb arseniat de plom. La mainada i les dones es feien un gros jornal cercant per tot arreu la Dorífora; les recollien amb pots i els portaven a l'Ajuntament; no recordo a quin preu les pagaven el gram, però sí sé de cert, que de cada fulla, no de cada fulla, de cada posta els en donaven deu cèntims. Hi havia fulla de patatera de la qual en cobraven trenta i quaranta cèntims. Els anava bé, feien pessetes, més que d'una bona anyada de patates. A la tardor varen injectar a la terra cianur sòdic dissolt amb aigua al 5 per 1.000, per matar els insectes adults que ja s'havien amagat esperant la pròxima temporada. A tots els rius s'hi col·locaren xarxes metàl·liques espesses perquè la Dorífora, per via fluvial, no anés a invadir les terres de la plana. Cap patata podia sortir del poble;

la collita fou destruïda i pagada. Uns encarregats de l'exterminació es presentaven per les cases: «Quants kgs. de patates heu collit? Quedeu-vos les que necessiteu i les altres apileu-les a fora». Seguidament, amb una maça eren fetes malbé, i encara durant alguns dies podien aprofitar-les pel bestiar. Eren pagades degudament. S'hi va fer tot el que científicament calia. L'any següent la guerra...

Em deia l'enginyer que la Dorífora disposa d'un esperit de domini més que els grans conqueridors: cames per caminar, ales per volar i aquell cos en forma de barca que li facilita anar avall, avall, fins que li sembla que ha arribat a un nou lloc per a conquerir; s'arrapa a la fulla d'una herba, surt del riu i a formar una colònia nova.

I per fi, una curiositat. Molts varen sortir de Núria per anar al cim del Puigmal; pocs els que hi vàrem arribar. Al cap d'amunt, arracerats darrera d'una roca, vaig dir a un dels companys (em sembla en Manuel Cabot): «N'hi ha un que hi ha arribat primer que nosaltres». —Vol dir? «Sí, aquest». Sobre una pedra, i quasi a 3.000 metres d'altura, hi havia un escarabató de la patata.

Joan Batlle Rosa
Mestre Nacional

